

**COMMISSION COMMUNAUTAIRE COMMUNE
GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE**

2024-144469-oo

**ARRETE DES MEMBRES DU COLLEGE REUNI DE LA
COMMISSION COMMUNAUTAIRE COMMUNE
CHARGES DE LA POLITIQUE D'AIDE AUX PERSONNES
ANNULANT UNE DECISION DU CONSEIL DE L'ACTION
SOCIALE DU CPAS DE JETTE**

Les Membres du Collège réuni de la Commission communautaire commune, chargés de la politique d'aide aux personnes,

Vu la décision du 21 novembre 2023, entrée au Service public régional de Bruxelles le 23 novembre 2023, par laquelle le conseil de l'action sociale du CPAS de Jette attribue un marché public de services informatiques dans le cadre d'un projet de modernisation des logiciels pour le domaine social, aux montants de 268.550,01 euros TVAC (montant unique - licences, mise en place, formations et prestations techniques) et 64.870,53 euros TVAC (redevances annuelles - maintenance et abonnements) ;

Vu l'arrêté des Membres du Collège réuni du 22 décembre 2023, suspendant l'exécution de la décision du 21 novembre 2023 précitée ;

Vu la décision du 30 janvier 2024, entrée au Service public régional de Bruxelles le 31 janvier 2024, par laquelle le conseil de l'action sociale du CPAS de Jette maintient et justifie la décision du 21 novembre 2023 précitée ;

Vu la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale, les articles 110 et 111, § 2 ;

Vu la loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs ;

Vu la loi du 17 juin 2013 relative à la motivation, à l'information et aux voies de recours en matière de marchés publics et de certains marchés de travaux, de fournitures et de services et de concessions ;

Vu la loi du 17 juin 2016 relative aux marchés publics ;

Vu l'arrêté du Collège réuni de la Commission communautaire commune du 13 juillet 1989 portant règlement de son fonctionnement et réglant la signature des actes du Collège réuni, l'article 4ter ;

**BESLUIT VAN DE LEDEN VAN HET VERENIGD
COLLEGE VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE BEVOEGD VOOR HET
BELEID INZAKE BIJSTAND AAN PERSONEN TOT
VERNIETIGING VAN EEN BESLISSING VAN DE RAAD
VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN VAN HET OCMW
VAN JETTE**

De Leden van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, bevoegd voor het beleid inzake bijstand aan personen,

Gelet op de beslissing van 21 november 2023, bij de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel toegekomen op 23 november 2023, waarbij de raad voor maatschappelijk welzijn van het OCMW van Jette de overheidsopdracht voor IT-diensten in het kader van een project voor de modernisering van software voor de sociale sector, ten bedrage van 268.550,01 euro inclusief btw (eenmalig bedrag - licenties, implementatie, opleiding en technische prestaties) en 64.870,53 euro inclusief btw (jaarlijkse vergoedingen - onderhoud en abonnementen), gunt;

Gelet op het besluit van de leden van het Verenigd College van 22 december 2023, houdende schorsing van de uitvoering van de voormelde beslissing van 21 november 2023;

Gelet op de beslissing van 30 januari 2024, bij de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel toegekomen op 31 januari 2024, waarbij de raad voor maatschappelijk welzijn van het OCMW van Jette zijn voormelde besluit van 21 november 2023, handhaaft en rechtvaardigt;

Gelet op de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, artikelen 110 en 111, §2;

Gelet op de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen;

Gelet op de wet van 17 juni 2013 betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten, bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten en concessies;

Gelet op de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten;

Gelet op het besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 13 juli 1989 houdende het reglement van zijn

Vu l'arrêté royal du 14 janvier 2013 établissant les règles générales d'exécution des marchés publics ;

Vu l'arrêté royal du 18 avril 2017 relatif à la passation des marchés publics dans les secteurs classiques ;

Considérant qu'il ressort de la délibération du 21 novembre 2023 susvisée que « depuis de nombreuses années la société Civadis (anciennement Stesud) fournit au CPAS de Jette et assure la maintenance d'un logiciel informatique dédié à la gestion des dossiers sociaux (Gesdos) » et que « la société Civadis a développé un nouveau logiciel de gestion des dossiers sociaux pour pallier la vétusté du logiciel actuellement utilisé par le CPAS de Jette, avec pour conséquence que le logiciel utilisé par le CPAS de Jette ne sera plus mis à jour, sauf si le CPAS migre vers ce nouveau logiciel proposé par Civadis » ; que le CPAS estime ne pas avoir d'autre choix que de se plier aux exigences de Civadis et de commander les prestations proposées par cette société ; qu'il n'y est pas fait référence à l'arrêté royal du 14 janvier 2013 établissant les règles générales d'exécution des marchés publics, ni de la volonté de commander des services complémentaires dans le cadre d'un marché public en cours d'exécution ; qu'au contraire, il ressort de la délibération du 21 novembre 2023 susvisée que le logiciel qui est actuellement utilisé est amené à disparaître et doit être remplacé ;

Considérant que dans la partie décisionnelle de la délibération du 21 novembre 2023 susvisée, le conseil de l'action sociale du CPAS de Jette prend plusieurs décisions, notamment accepter l'offre de la société Civadis (Civadis/2022/12532) pour la modernisation des logiciels pour le domaine social et passer commande avant le 31 décembre 2023 auprès de ce prestataire de services ; qu'autrement dit, cette décision a pour objet principal l'attribution d'un contrat à titre onéreux entre, d'une part, un pouvoir adjudicateur (le CPAS de Jette) et, d'autre part, un prestataire de services (la société Civadis) ayant pour objet la prestation de services informatiques ; que ce contrat doit être qualifié de marché public de services au sens de l'article 2, 21°, de la loi du 17 juin 2016 susmentionnée ; que le montant total payable pour ce contrat dépasse le seuil fixé à l'article 11, alinéa 1er, 3°, de l'arrêté royal du 18 avril 2017 susmentionné ; qu'autrement dit, par la décision susvisée, le conseil de l'action sociale du CPAS de Jette décide notamment d'attribuer un marché public de services qui aurait

werking en tot regeling van de ondertekening der akten van het Verenigd College, artikel 4ter;

Gelet op het koninklijk besluit van 14 januari 2013 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten;

Gelet op het koninklijk besluit van 18 april 2017 plaatsing overheidsopdrachten in de klassieke sectoren;

Overwegende dat uit voormelde beslissing van 21 november 2023 blijkt dat "de vennootschap Civadis (voorheen Stesud) jarenlang aan het OCMW van Jette computerprogramma's voor het beheer van sociale dossiers (Gesdos) heeft geleverd en onderhouden" en dat "Civadis nieuwe software heeft ontwikkeld voor het beheer van sociale dossiers ter compensatie van de veroudering van de software die momenteel wordt gebruikt door het OCMW van Jette, met als gevolg dat de software die wordt gebruikt door het OCMW van Jette niet langer zal worden bijgewerkt, tenzij het OCMW migreert naar de nieuwe software die wordt voorgesteld door Civadis"; dat het OCMW van mening is dat het geen andere keuze heeft dan te voldoen aan de eisen van Civadis en de door dit bedrijf aangeboden diensten te bestellen; dat er wordt niet verwezen naar het koninklijk besluit van 14 januari 2013 tot vaststelling van de algemene regels voor de uitvoering van overheidsopdrachten, noch melding gedaan van de wens om bijkomende diensten te laten uitvoeren in het kader van een lopende overheidsopdracht; dat integendeel uit voormeld besluit van 21 november 2023 duidelijk blijkt dat de huidige software zal worden uitgefaseerd en moet worden vervangen;

Overwegende dat in het beslissende gedeelte van het bovengenoemde beraadslaging van 21 november 2023, de raad voor maatschappelijk welzijn van het OCMW van Jette verschillende beslissingen neemt, met name het aanvaarden van de offerte van de onderneming Civadis (Civadis/2022/12532) voor de modernisering van software voor de sociale sector en het plaatsen van de bestelling vóór 31 december 2023 bij deze dienstverlener; dat met andere woorden, het hoofdvoorwerp van deze beslissing de gunning van een overeenkomst onder bezwarende titel is tussen, enerzijds, een aanbestedende overheid (het OCMW van Jette) en, anderzijds, een dienstverlener (de vennootschap Civadis) met als voorwerp de levering van ITdiensten; dat deze overeenkomst gekwalificeerd moet worden als een overheidsopdracht van diensten in de zin van artikel 2, 21°, van de voormelde wet van 17 juni 2016; dat het totaal te betalen bedrag voor deze overeenkomst de in artikel 11, lid 1, 3°, van het voornoemde koninklijk besluit van 18 april 2017

dû être soumis aux règles de publicité européenne ; que ne s'agissant pas de services exclus du champ d'application de la loi du 17 juin 2016 précitée, le pouvoir adjudicateur aurait dû appliquer la réglementation des marchés publics ; qu'une simple référence générale à ladite loi et à un de ses arrêtés d'exécution et l'énumération de certains éléments de fait ne suffit pas à remplir ses obligations de motivation formelle telles qu'elles découlent notamment des articles 2 et 3 de la loi du 29 juillet 1991 susmentionnée et des articles 4 et 5 de la loi du 17 juin 2013 précitée ; qu'il est notamment constaté que le pouvoir adjudicateur n'a pas choisi la procédure de passation parmi celles prévues à l'article 35 de la loi du 17 juin 2016 précitée, qu'il n'a pas soumis ce marché public à la concurrence (article 5 de la loi du 17 juin 2016 susmentionnée) et qu'il n'a pas vérifié que l'offre provient d'un soumissionnaire qui n'est pas exclu de l'accès au marché sur la base des articles 67 à 70 de la loi du 17 juin 2016 précitée (article 66, § 1er, alinéa 1er, 2°, de la même loi) ;

Considérant que le pouvoir adjudicateur qui entend passer son marché public sans publicité et sans mise en concurrence déroge aux principes généraux de droit prévus aux articles 4 et 5 de la loi du 17 juin 2016 susmentionnée ; que s'agissant d'une procédure de passation d'exception (qui doit par ailleurs être clairement identifiée dans la décision), les conditions d'application de cette procédure sont de stricte interprétation ; qu'en outre, la décision de recourir à une telle procédure de passation doit être dûment motivée en fait et en droit, conformément aux articles 4 et 5 de la loi du 17 juin 2013 susvisée ; que la décision d'attribution du 21 novembre 2023 susvisée ne contient pas de précision sur la procédure de passation choisie et la disposition légale y relative (hormis une simple référence générale à la loi du 17 juin 2016 précitée), de sorte qu'il n'est pas possible de vérifier à quelles conditions la décision du pouvoir adjudicateur est soumise et si ces conditions sont respectées ; que la motivation de la décision du 21 novembre 2023 susvisée est dès lors incomplète et inadéquate ;

Considérant que, dans la décision du 30 janvier 2024 susvisée, le conseil de l'action sociale du CPAS de Jette invoque pour la première fois l'article 38/1 de l'arrêté royal du 14 janvier 2013 susmentionné pour

vastgelegde drempel overschrijdt; dat met andere woorden, bij bovengenoemde beslissing de raad voor maatschappelijk welzijn van het OCMW van Jette onder meer beslist een overheidsopdracht voor diensten te gunnen die aan de Europese bekendmakingsregels had moeten worden onderworpen; dat aangezien het niet gaat over uitgesloten diensten van het toepassingsgebied van voornoemde wet van 17 juni 2016, de aanbestedende overheid de regels inzake overheidsopdrachten had moeten toepassen; dat een loutere algemene verwijzing naar voornoemde wet en naar één van haar uitvoeringsbesluiten en de opsomming van bepaalde elementen in feite niet volstaan om te voldoen aan haar uitdrukkelijke motiveringsplicht zoals deze met name voortvloeit uit de artikelen 2 en 3 van voornoemde wet van 29 juli 1991 en uit de artikelen 4 en 5 van voornoemde wet van 17 juni 2013; dat met name wordt vastgesteld dat de aanbestedende overheid de plaatsingsprocedure niet heeft gekozen uit de in artikel 35 van voornoemde wet van 17 juni 2016 bedoelde procedures, dat ze deze overheidsopdracht niet aan mededinging heeft onderworpen (artikel 5 van voornoemde wet van 17 juni 2016) en dat ze niet heeft gecontroleerd of de offerte afkomstig is van een inschrijver die niet is uitgesloten van de toegang tot de opdracht op grond van de artikelen 67 tot en met 70 van voornoemde wet van 17 juni 2016 (artikel 66, § 1, eerste lid, 2°, van dezelfde wet);

Overwegende dat de aanbestedende overheid die zijn overheidsopdracht zonder bekendmaking en zonder oproep tot mededinging wil plaatsen, afwijkt van de algemene rechtsbeginselen die zijn voorzien in de artikelen 4 en 5 van bovengenoemde wet van 17 juni 2016; dat aangezien het om een uitzonderlijke plaatsingsprocedure gaat (die ook duidelijk in de beslissing moet worden vermeld), de toepassingsvoorwaarden van deze procedure strikt moeten worden geïnterpreteerd; dat bovendien de beslissing om van een dergelijke plaatsingsprocedure gebruik te maken naar behoren in feite en in rechte moet worden gemotiveerd, overeenkomstig de artikelen 4 en 5 van de voornoemde wet van 17 juni 2013; dat, voornoemde gunningsbeslissing van 21 november 2023 geen precisering over de gekozen plaatsingsprocedure of de desbetreffende wettelijke bepaling bevat (afgezien van een eenvoudige algemene verwijzing naar voornoemde wet van 17 juni 2016), zodat niet kan worden nagegaan onder welke voorwaarden de beslissing van de aanbestedende overheid is onderworpen en of aan deze voorwaarden is voldaan; dat de motivering van de bovengenoemde beslissing derhalve onvolledig en ontoereikend is;

Overwegende dat de raad voor maatschappelijk welzijn van het OCMW van Jette zich in de voormelde beslissing van 30 januari 2024 voor het eerst beroept op artikel 38/1 van het voormelde

justifier en droit cette commande réalisée sans aucune forme de mise en concurrence ; qu'il lui revenait de vérifier soigneusement si les conditions d'application de cet article sont effectivement remplies, sous peine d'enfreindre l'article 5, § 1er, alinéa 1er, de la loi du 17 juin 2016 susmentionnée ; qu'il devait dès lors notamment vérifier et démontrer qu'un changement de contractant « est impossible pour des raisons économiques ou techniques telles que l'obligation d'interchangeabilité ou d'interopérabilité des services complémentaires avec les équipements, services ou installations existants achetés dans le cadre du marché initial » ; qu'il ressort clairement et sans ambiguïté possible du dossier administratif transmis à l'autorité de tutelle qu'un changement de contractant n'est pas impossible et que le choix de faire appel au logiciel proposé par Civadis découle de la meilleure réputation dont bénéficierait ce logiciel par rapport à ceux proposés par les autres opérateurs économiques dont le CPAS a connaissance ; qu'il appartenait aussi au conseil de l'action sociale du CPAS de Jette de vérifier et démontrer que l'augmentation du montant du marché en cours qui résulte de la modification envisagée est inférieure ou égale à cinquante pour cent de la valeur du marché initial ; qu'il ne ressort d'aucun document transmis par le CPAS que cette condition est remplie ; que par conséquent, l'article 38/1 de l'arrêté royal du 14 janvier 2013 susmentionné ne constitue pas une base légale sérieuse pour justifier la décision du CPAS de modifier le contrat qui le lie à la société Civadis ;

Considérant qu'il appert du dossier administratif que la société Civadis souhaite mettre un terme au contrat de maintenance du logiciel actuellement utilisé par le CPAS ; que cette société a proposé au CPAS la signature d'un nouveau contrat « à durée indéterminée, résiliable à tout moment moyennant préavis de 6 mois » pour un nouveau logiciel ; que par conséquent l'objet de la délibération précitée du 21 novembre 2023 n'est pas la modification d'un contrat en cours, comme mentionné dans la décision de maintien du 30 janvier 2024, mais le remplacement d'un contrat par un autre ;

koninklijk besluit van 14 januari 2013 om deze opdracht, uitgevoerd zonder enige vorm van oproep tot mededinging, juridisch te rechtvaardigen; dat zij zorgvuldig diende na te gaan of de voorwaarden voor toepassing van dit artikel daadwerkelijk waren vervuld, op straffe van schending van artikel 5, lid 1, eerste alinea, van voornoemde wet van 17 juni 2016; dat zij moest nagaan en aantonen dat een verandering van contractant "onmogelijk is om economische of technische redenen, zoals de eis van uitwisselbaarheid of interoperabiliteit van de aanvullende diensten met de bestaande apparatuur, diensten of faciliteiten die in het kader van het oorspronkelijke contract zijn aangekocht"; dat uit het administratief dossier dat aan de toezichthoudende autoriteit werd overgemaakt, duidelijk en ondubbelzinnig blijkt dat een verandering van contractant niet onmogelijk is en dat de keuze om de door Civadis voorgestelde software te gebruiken, voortvloeit uit de betere reputatie die deze software geniet in vergelijking met de software die wordt voorgesteld door andere economische operatoren waarvan het OCMW op de hoogte is; dat het ook aan de raad voor maatschappelijk welzijn van het OCMW van Jette was om te verifiëren en aan te tonen dat de toename van de waarde van het huidige contract als gevolg van de voorgestelde wijziging minder dan of gelijk was aan vijftig procent van de waarde van het oorspronkelijke contract; dat uit geen enkel door het OCMW overgemaakt document blijkt dat aan deze voorwaarde is voldaan; dat bijgevolg artikel 38/1 van voormeld koninklijk besluit van 14 januari 2013 geen ernstige wettelijke basis vormt om de beslissing van het OCMW tot wijziging van de overeenkomst die het met de vennootschap Civadis verbindt, te rechtvaardigen;

Overwegende dat uit het administratieve dossier blijkt dat het bedrijf Civadis het onderhoudscontract voor de momenteel door het OCMW gebruikte software wenst te beëindigen; dat dit bedrijf het OCMW voorstelde een nieuw contract te tekenen "voor onbepaalde tijd, op elk moment opzegbaar met een opzegtermijn van 6 maanden" voor nieuwe software; dat voornoemde resolutie van 21 november 2023 derhalve niet tot doel heeft een bestaande overeenkomst te wijzigen, zoals vermeld in de handhavingsbeslissing van 30 januari 2024, maar een overeenkomst door een andere te vervangen;

Considérant que la décision du conseil de l'action sociale du CPAS de Jette d'accepter l'offre de la société Civadis pour un certain nombre de prestations est un acte administratif qui, en application des articles 1 et 2 de la loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs, doit faire l'objet d'une motivation formelle ; qu'en application de l'article 3, alinéa 2, de la loi du 29 juillet 1991 susmentionnée, cette motivation doit être adéquate ; que, compte tenu des considérations évoquées ci-avant, tel n'est pas le cas ;

Considérant dès lors que la loi est violée ;

ARRETE :

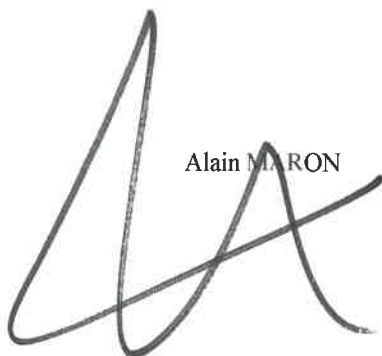
Article 1er. La décision du 21 novembre 2023 par laquelle le conseil de l'action sociale du CPAS de Jette attribue un marché public de services informatiques dans le cadre d'un projet de modernisation des logiciels pour le domaine social, est annulée.

Art. 2. Mention de cette décision sera faite au registre des délibérations dudit conseil en marge de l'acte annulé.

Bruxelles,

18 MARS 2024

Le Membre du Collège réuni, compétent pour la politique d'aide aux personnes,

Alain MARON

Overwegende dat de beslissing van de raad voor maatschappelijk welzijn van het OCMW van Jette om het aanbod van de vennootschap Civadis voor een bepaald aantal diensten te aanvaarden, een administratieve handeling is die overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de formele motivering van administratieve handelingen, het voorwerp moet uitmaken van een uitdrukkelijke motivering; dat deze motivering krachtens artikel 3, lid 2, van voormelde wet van 29 juli 1991 afdoende moet zijn; dat dit, gelet op de hiervoor uiteengezette overwegingen, niet het geval is;

Overwegende dat de voormelde beslissing de wet schendt;

BESLUIT :

Artikel 1. De beslissing van 21 november 2023 waarbij de raad voor maatschappelijk welzijn van het OCMW van Jette de overheidsopdracht voor IT-diensten in het kader van een project voor de modernisering van software voor de sociale sector gunt, wordt vernietigd.

Art. 2. Dit besluit moet worden vermeld in het notulenboek van voornoemde raad in de rand van de vernietigde akte.

Brussel,

18 MARS 2024

Het Lid van het Verenigd College, bevoegd voor het beleid inzake bijstand aan personen,

Elke VAN DEN BRANDT